

Kestävän tuulivoimarakentamisen edistäminen Pohjois-Pohjanmaalla - TUULI-hanke

1041/02.05.02/2020

KH 28.01.2020 § 38

Pohjois-Pohjanmaan liitto on toimittanut 24.1.2020 kaupungille seuraavan sisältöisen esityksen:

Pohjois-Pohjanmaan liiton tavoitteena on käynnistää vuoden 2020 aikana kehittämishanke, jossa päivitetään tuulivoimaa koskevat maakunnalliset tavoitteet, kehitetään tuulivoimarakentamisen sijainninhajausta sekä lisätään tuulivoiman suunnitteluun liittyvää osallistumista ja vuorovaikutusta.

Pohjois-Pohjanmaa on Suomen merkittävin tuulivoiman tuotantoalue. Vuoden 2018 lopussa 40 prosenttia koko maan asennetusta tuulivoimatehosta sijoittui Pohjois-Pohjanmaalle. Markkinaehtoisesti etenevä tuulivoima, Pohjois-Pohjanmaalle kohdistuva uusien hankealueiden kysyntä ja maakunnan valtakunnallisesti merkittävä rooli tuotannon sijoittumisalueena luovat tarpeen tuulivoimaa koskevalle alueelliselle tavoitteenasettelulle ja uudelle kokonaissuunnittelulle, jonka avulla voidaan varautua toimialan pitkän aikavälin kehitykseen, ennaltaehkäistä maankäyttöön liittyviä konflikteja ja varmistaa toiminnan kokonaiskestävyys. Tarvittavia toimenpiteitä ovat muun muassa alueellisten strategisten tavoitteiden määrittely sekä tuulivoimatuotannon maankäytännöllisten edellytysten tarkastelu uusinta tietoa ja osaamista hyödyntäen.

Moderni tuulivoimatuotanto on mittakaavaltaan teollista toimintaa, joka on tarpeen sovittaa yhteen muiden alueiden käyttöön ja ympäristöön liittyvien tavoitteiden kanssa. Haasteita tuulivoiman hyväksyttävyydelle ja ympäristölliselle kestävyydelle aiheuttavat muun muassa tuulivoimarakentamisen laajuus, hankkeiden suuri määrä sekä voimalaitosten mittakaavan kasvaminen.

Kehittämishankkeen tuloksia hyödynnettäisiin voimassa olevien maakuntakaavojen toimeenpanon sekä mahdollisen tulevan maakuntakaavoituksen tukena. Lisäksi alueen kunnat voisivat hyödyntää hankkeen tuloksia omassa suunnittelutyössään. Pohjois-Pohjanmaalla kaavoitus on osaltaan mahdollistanut tuulivoima-alan nopean kehittymisen, mutta voimassa olevat maakuntakaavat eivät enää tue merkittävien uusien hankkeiden suunnittelua.

Pohjois-Pohjanmaan liitto on valmistellut syksyn 2019 aikana tuulivoiman alueellista suunnittelua koskevan kehittämishankkeen vuorovaikutuksessa kuntien ja muiden sidosryhmien kanssa. Hankeidea on esitelty Maakuntakaavoituksen neuvottelukunnassa 14.11 sekä Pohjois-Pohjanmaan elinvoimaryhmässä 2.12. Hankkeesta on keskusteltu myös Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen ja muiden toimijoiden kanssa. Marras-joulukuussa toteutettiin laaja tuulivoimaa koskeva sidosryhmäkysely, jonka tuloksia on hyödynnetty hankkeen valmistelussa. Hanke muodostuisi seuraavista työpaketeista:

- 1) Tuulivoimatuotantoa ja tuulivoiman sijoittamista koskevien strategisten tavoitteiden päivittäminen (visiotyö)
- 2) Tuulivoimarakentamisen kokonaisuuden tarkastelu yli kuntarajojen, tuulivoimalle soveltuvien ja soveltumattomien alueiden määrittely, eri alueiden käyttömuotojen yhteensovittaminen ja vaikutusten arviointi ("sijainninohjausmalli")
- 3) Tuulivoimatuotannon ja luonnon tuottamien ekosysteemipalvelujen yhteensovittaminen (tuulivoima ja viherrakenne)
- 4) Tuulivoima ja sähkönsiirtoyhteydet (sähkönsiirto)
- 5) Vuorovaikutus ja viestintä

Vuosina 2020-2022 toteutettavan kaksivuotisen hankkeen alustava kokonaisbudjetti on 384 000 euroa, josta omarahoitusosuus on 114 000 euroa. Hankkeen toteuttamiseen haetaan EAKR-rahoitusta Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksesta helmikuussa 2020. Pää toteuttajana olisi Pohjois-Pohjanmaan liitto. Luonnonvarakeskus on mahdollinen osatoteuttaja työpaketin 3 osalta. Pohjois-Pohjanmaan liitto tukisi hankkeen toteuttamista myös omalla työllä (virkatyö).

Hankkeen omarahoitusosuus katettaisiin Pohjois-Pohjanmaan liiton ja kuntien/seudullisten kehittämissyhtiöiden rahoituksella.

kehittämissyhtiöille/kunnille esitettävät rahoitusosuudet (tukiprosentti 75 %).

	2020	2021	yht.
Naturpolis	2500	2500	5000
Pudasjärvi	1250	1250	2500
Utajärvi	1250	1250	2500
Vaala	1250	1250	2500
Oulun seutu/kuntayhteistyö (ml. li)	3750	3750	7500
Nihak r.y	3750	3750	7500
Raahen seudun kehittämiskeskus	3750	3750	7500
Kalajoen-Ylivieskan alueen kunnat:			
- Kalajoki	625	625	1250
- Alavieska	625	625	1250
- Merijärvi	625	625	1250
- Oulainen	625	625	1250
- Ylivieska	625	625	1250
- Sievi	625	625	1250
(Yhteensä)			(7500)
Yhteensä	25000	25000	50000

Pohjois-Pohjanmaan liitto pyytää toimittamaan 7.2.2020 mennessä Pohjois-Pohjanmaan liittoon tiedon osallistumisesta hankkeeseen ja sitoumuksen taulukossa osoitettuun rahoitusosuuteen. Hankesuunnitelman luonnos on oheismateriaalina.

Asian on valmistellut hallintojohtaja Seija Turpeinen, puh. 0400 949 620.

Kaupunginjohtajan esitys:

Kaupunginhallitus päättää

- 1) ottaa asian esityslistaan kuulumattomana käsittelyyn;
- 2) osallistua Tuuli-hankkeeseen ja varata vuosille 2020 ja 2021 esitetyn rahoitusosuuden, yhteensä 2500 €.

Päätös:

Kaupunginhallitus hyväksyi esityksen yksimielisesti.

--

Merkitään pöytäkirjaan, että Paavo Tihinen poistui kokouksesta ennen tämän asian käsittelyä klo 18.05.